

Безверхнюк Тетяна Миколаївна

завідувач кафедри управління проектами
ОРІДУ НАДУ при Президентові України,
д.держ.упр., професор

НАУКОВА ШКОЛА «УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ В ПУБЛІЧНІЙ СФЕРІ»: ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Кафедра управління проектами створена у 1998 році з метою підготовки фахівців для роботи у сфері управління реальними інвестиціями. З 1 вересня 1998 року в інституті розпочато підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня магістра за спеціальністю специфічних категорій 8.18010013 «Управління проектами», освітнього рівня повної вищої освіти, кваліфікації 1238 «Керівник проектів та програм» з узагальненим об'єктом діяльності: проекти та процеси управління проектами.

На сьогодні кафедра управління проектами – це провідний навчально-науковий центр надання високоякісних освітніх та консультаційних послуг з питань підвищення

ефективності проектного управління у бізнес-середовищі та публічній сфері. Навчально-науковий процес на кафедрі забезпечують фахові викладачі-практики, які мають великий досвід у розробці й упровадженні методологій управління проектами на підприємствах України, міжнародну сертифікацію, сучасні знання та навички тренерів з управління проектами. Зокрема, 5 докторів наук, професорів; 7 кандидатів наук, доцентів і запрошені фахівці-практики з використанням сучасних методик викладання передають знання та досвід щодо розв'язання реальних практичних ситуацій, прийняття проектних і управлінських рішень, формування проектної команди, розробки реальних успішних проектів.

Важливим аспектом наукової діяльності кафедри управління проектами є започаткування та розвиток наукової школи «Управління проектами в публічній сфері» за керівництвом д.держ.упр., професора Безверхнюк Т. М.

Сферою дослідницьких інтересів наукової школи є професійне застосування інструментів, методів та технологій управління публічними проектами, що дозволить державним інституціям забезпечити ефективність проектної діяльності, зменшити витрати та виконати проект у встановлений термін.

Основними напрямками діяльності наукової школи є:

- методологія вдосконалення сучасних інструментів проектного менеджменту;
- використання новітніх інформаційних технологій в управлінні проектами;
- розроблення брендингових моделей розвитку організацій;
- ініціація і розроблення реальних інвестиційних проектів у сфері міжсекторної взаємодії «влада-бізнес-громадськість»;
- розробка проектно-орієнтованих технологій планування і контролю виконання проектів і програм регіонального розвитку;
- розробка методологій управління проектами і програмами в публічній сфері та адаптація технологій проектного менеджменту для реалізації соціальних проектів.

**СПЕЦВИПУСК ДО 20-РІЧЧЯ ОРІДУ НАДУ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ**

За період з 2010 по 2015 рік було проведено наукові дослідження за держбюджетними та господарськими науково-дослідними темами, ефективність виконання яких представлена у таблиці 1.

Результати наукової роботи кафедри управління проектами щодо вирішення проблеми запровадження проектно-орієнтованого управління в публічну сферу впроваджено в навчальний процес підготовки магістрів спеціальностей «Управління проектами» та «Державне управління». За результатами наукових досліджень за останні 5 років видано два навчальних посібники з грифом МОН України, дві монографії та взято участь у написанні двох комплексних підручників системи НАДУ.

Значним науковим досягненням школи «Управління проектами в публічній сфері» є участь у підготовці комплексного інноваційного підручника «Проектний підхід у сфері публічного управління» (8 з 14 розділів підготовлено викладачами кафедри управління проектами).

Спільно з представниками органів публічної влади та бізнес-середовища кафедрою проведено першу науково-практичну конференцію «Геоінформаційні технології у територіальному управлінні» (11–12 вересня 2014 р.). Отримано ліцензійне програмне забезпечення ArcGIS для використання в навчальному процесі та науковій діяльності. За результатами видано збірник матеріалів конференції.

Підготовлено та успішно захищено 3 кандидати наук, предметом дисертаційного дослідження яких стало використання технології проектного менеджменту для вирішення завдань у сфері публічного управління:

- Федорчак В. В. «Механізми розвитку системи екологічної безпеки на регіональному рівні» – у дисертації адаптовано метод стратегічного проектування для вирішення завдань державної екологічної політики на регіональному рівні з конкретизацією процедури й інструментів його застосування;
- Тевелев Д. М. «Механізм координації діяльності суб'єктів державного регулювання ринку цінних паперів в Україні» – розроблено механізм координації діяльності суб'єктів державного регулювання ринку цінних паперів за інтеграційним підходом, функціонування якого передбачає не тільки спільне використання ресурсів, а й особливі форми і технології управління;
- Парфьонов І. В. «Державний механізм проектного управління регіональним розвитком в Україні» – доведено, що застосування проектного підходу при розробці програмних документів забезпечує суттєве вдосконалення державного регулювання регіонального розвитку в двох аспектах: як процесу забезпечення здійснення заданих ефективних змін, як системи організаційно-правового та ресурсного забезпечення управління проектами і програми розвитку територій. Це відобразилося в розробленій структурі інституціонального середовища проектною діяльності органів публічної влади.

У рамках співпраці з Університетом Александру Іоан Куза м. Ясси (Румунія) готується проектна пропозиція для участі у конкурсі грантів у рамках програми Erasmus+ за напрямом «Посилення комунікації між молодими людьми». Кафедра виступає партнером при розробленні проектною заявки для участі у конкурсі «Програма територіального співробітництва Восточного партнерства Молдова-Україна» за темою «Співробітництво громад прикордонних територій України-Молдови у формуванні територіального брендингу як інструменту легітимації публічних інтересів та розвитку інвестиційної привабливості». Ініційовано співробітництво з Європейською академією менеджменту EURAM.

За науковою консультацією викладачів кафедри управління проектами у 2014–2015 рр. на замовлення місцевих органів влади підготовлено магістерські роботи у вигляді реальних інвестиційних проектів, три з яких вже реалізуються (один – Департамент міжнародних зв'язків Одеської міської ради, два – Департамент праці та соціальної політики Одеської міської ради) (довідки про використання результатів № 02-18/313 від 02.12.2013 року та № 02-27/2122 від 19.09.2014). Один магістерський проект розроблено в рамках міжнародного співробітництва з Федеральним міністерством охорони навколишнього середовища, охорони природи, будівництва і безпеки ядерних реакторів ФРГ (м. Берлін, ФРГ) – «Проект створення підприємства «Енергетичне агентство» у місті Одеса».

Перспективними завданнями розвитку наукової школи «Управління проектами в публічній сфері» є:

1. Проведення спільно з Одеською обласною радою, Одеською обласною державною адміністрацією та Одеської міської радою наукових досліджень з розробки проектів за перспективними напрямками розвитку Одеського регіону та міста Одеси.

2. Обов'язкове залучення слухачів магістратури до участі у виконанні науково-дослідних робіт Академії, враховуючи їх практичний та фаховий досвід.

3. Проведення тренінгів для працівників органів державної влади та місцевого самоврядування за двома тематичними напрямками: інструменти мотивації персоналу органів публічної влади; сучасні технології та інструменти управління проектами в публічній сфері з метою підвищення компе-

Основні науково-дослідні розробки наукової школи «Управління проектами в публічній сфері»

№ п/п	Назва наукової роботи, період виконання, джерело фінансування	Основні наукові результати	Наукові продукти	Практичне впровадження
1	Технології проектного менеджменту в регіональному управлінні програмами і проектами: розробка та впровадження 2010–2012 рр., держбюджет	Доведено та обґрунтовано сутність проектно-орієнтованого управління; визначено особливості управління державними проектами та програмами, їх принципові відмінності від управління комерційними проектами; розроблено модель специфічної проектно-орієнтованої організаційної структури управління програмами розвитку регіонів та міст.	<p>Наукові продукти</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Управління проектами в публічній сфері: навчальний посібник з грифом МОН України / Т. М. Безверхнюк, Н. О. Котова, С. А. Попов / за заг. ред. Безверхнюк Т. М. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2011. – 344 с. 2. Технології та інноваційні механізми управління програмами розвитку регіонів та міст: навч.-метод. посіб. / Т. М. Безверхнюк, Н. О. Котова, О. М. Рокоцуло, І. В. Рука, Т. В. Сивак; / за заг. ред. Т. М. Безверхнюк. – Одеса, ОРІДУ НАДУ, 2012. – 252 с. 3. Основи регіонального управління в Україні: підручник з грифом МОН / за заг. ред. В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого/ Безверхнюк Т. М. Методологічні підходи щодо визначення ресурсів управління розвитком регіонів // – К.: НАДУ, 2012. – С. 203–215. 4. Державне управління: Підручник з грифом МОН України / Безверхнюк Т. М. – розділи 11.7. – 11.11 // К.; Дніпропетровськ: НАДУ, 2012. – Т. 1. – С. 530–562 	Довідка про використання результатів № 3422 від 05.12.2012 р., підписана начальником Управління економіки, промисловості та інвестицій Одеської міської ради
2	Наукове дослідження з питань вдосконалення змісту, форм, методів, засобів навчання магістрів за спеціальністю 8.18010013 «Управління проектами» 2012–2013 н. р., кафедральна тематика	Сформовано перелік компетенцій та здійснено їх класифікацію відповідно до критеріїв Національної рамки класифікації. Розроблено проект навчального плану підготовки магістрів управління проектами за компетентнісним підходом.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Інтерактивні методи навчання слухачів за магістерською програмою «Управління проектами»: навч.-метод. посіб. / Т. М. Безверхнюк, В. М. Вишневецька, К. В. Пеклуан та ін.; за заг. ред. Т. М. Безверхнюк. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2013. – 152 с. 2. Сенча І. А. Статистичні моделі і методи у прикладних дослідженнях: навч.-метод. посібник з грифом МОН / І. А. Сенча, О. А. Василенко. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2012. – 200 с. 	В навчальний процес, в роботу Тренінгового центру кафедри управління проектами

№ п/п	Назва наукової роботи, період виконання, джерело фінансування	Основні наукові результати	Наукові продукти	Практичне впровадження
3	Дослідження умов реалізації складових Національного проекту «Місто майбутнього» 2013 р. В рамках договору № 01-01-ТЕО/2013 від 19 квітня 2013 р. з Приватним акціонерним товариством «ЕСОММ Со»	Критеріальна платформа оцінювання складових Національного проекту, структурно-логічні матриці складових Напроеку, SWOT-аналіз умов реалізації проекту. Результати дослідження було захищено в Національному агентстві з інвестицій та управління національними проектами у липні 2013 р.	Попереднє техніко-економічне обґрунтування Національного проекту «Місто майбутнього» та його чотирьох складових. 4 наукові публікації у фахових виданнях	Довідка про участь у розробленні Національного проекту «Місто майбутнього» № 4207 – 11/13 від 17.12.2013 року, підписана заступником голови Державного агентства з інвестицій та управління національними проектами України
4	Розробка бізнес-плану ефективного виводу нового продукту на ринок, 2013 р. В рамках договору № 01-180 від 15 січня 2013 р. з Дочірнім підприємством «Біостимулятор» ДАК «Укрмедпром»	Обґрунтовано інвестиційну ефективність виводу нового продукту на ринок та розроблено бізнес-план, відповідно до «Методичних рекомендацій з розроблення бізнес-плану підприємства», затверджених Наказом Міністерства України № 290 від 06.09.2006 року.	Бізнес-план виводу на ринок дієтичних добавок	Впроваджено дочірнім підприємством «Біостимулятор» ДАК «Укрмедпром»

№ п/п	Назва наукової роботи, період виконання, джерело фінансування	Основні наукові результати	Наукові продукти	Практичне впровадження
5	Розробка інвестиційних проектів з метою спільного вирішення соціальних проблем міста Одеса 2013–2014 рр., у рамках договору про співробітництво від 14.02.2007 р. з Одеською міською радою	Удосконалено методологію розроблення та управління соціальними проектами; розроблено методи управління ризиками соціальних проектів.	Інвестиційний проект «Створення комунальної установи «Одеський міський центр реінтеграції бездомних осіб». Враховуючи пріоритетність соціальних питань для розвитку міста Одеса, розроблено та захищено у лютому 2014 року у вигляді магістерського дослідження ще один інвестиційний проект «Створення соціального готелю в м. Одесі», результати якого представлені у вигляді відповідно оформленого за міжнародними стандартами інвестиційного проекту, який подано для участі в конкурсі Європейського Союзу.	Відповідно до листа заступника міського голови від 03.02.2014 № 022-16 проект було подано для участі у конкурсі. Відповідно до листа Державного фонду сприяння місцевому самоврядуванню в Україні від 13.10.2014 р. № 326/02/4/4-14 проект визнано переможцем Конкурсу 2014 року із фінансуванням у вигляді державного гранту розміром 1 млн грн.
6	Механізми узгодження інтересів та координації дій суб'єктів регіональної політики при реалізації соціальних проектів 2013–2014 рр., держбюджет	Проведено аналіз наявних методів кількісного аналізу ризиків інвестиційних проектів та здійснено оцінку можливостей їх застосування у соціальному проектуванні; запропоновано застосування індексу прийнятності соціальних проектів; обгрунтовано доцільність запровадження стейкхолдерського підходу, як інструменту реалізації соціальних проектів на регіональному і місцевому рівнях; розроблено технологію управління соціальними проектами.	1. Технологія управління соціальними проектами : монографія / Т. М. Безверхнюк, А. О. Левицький, К. В. Пеклун, І. В. Руда, І. А. Сенча, Т. В. Сивак / За заг. ред. Безверхнюк Т. М. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2014. – 351 с. 2. Захищено 3 дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата наук здобувачами кафедри: - Федорчаком В. В. «Механізми розвитку системи екологічної безпеки на регіональному рівні»; - Тевелевим Д. М. «Механізм координації діяльності суб'єктів державного регулювання ринку цінних паперів в Україні»; - Парфоновим І. В. «Державний механізм проектного управління регіональним розвитком».	Довідки про використання результатів № 02-18/313 від 02.12.2013 року та № 02-27/2122 від 19.09.2014, підписані директором Департаменту праці та соціальної політики Одеської міської ради.

7	<p>Розробка інформаційного каркасу електронної карти ресурсів, об'єктів бізнес-інфраструктури, суб'єктів підприємницької діяльності та бізнес-проектів Одеського регіону.</p> <p>2014 р.</p> <p>В рамках договору від 24.11.2014 року з Департаментом економічного розвитку і торгівлі Одеської ОДА</p>	<p>Проведено детальний аналіз ресурсної складової туристично-рекреаційної галузі в регіоні; обґрунтовано критеріальний апарат та оцінювальну модель ефективності розвитку суб'єктів малого та середнього підприємництва у туристичній галузі; сформовано інформаційно-аналітичну базу даних, що відображає основні показники розвитку суб'єктів малого та середнього підприємництва в Одеській області у туристичній галузі; запропоновано концептуальну модель підвищення конкурентоспроможності регіонального туристичного продукту.</p>	<p>Інформаційно-аналітична база даних, що відображає 42 показника розвитку суб'єктів малого та середнього підприємництва в Одеській області у туристичній галузі, та схема районування території області з визначеними зонами перспективного розвитку туристичних дестинацій.</p>	<p>Проведено громадські слухання «Концепція розвитку територіальних економічних кластерів туристичного спрямування в Одеській області»</p> <p>20 жовтня</p> <p>2014 року з рекомендацією на продовження дослідження у 2015 році.</p>
---	---	--	---	--

тентності працівників органів публічної влади, довіри громадян до влади, забезпечення зворотного зв'язку.

4. Підготовка науково-педагогічних кадрів за науковим напрямом «Управління проектами в публічній сфері», зокрема на 2015–2016 роки заплановано захист докторської та двох кандидатських дисертацій.

5. Обґрунтування доцільності цільової підготовки державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування за спеціальністю «управління проектами».

6. Проведення наукового дослідження за темою «Державний механізм антикризового проектного управління соціально-економічними процесами».

7. Активна участь у міжнародних проектах та програмах.